

Dosarul nr. 2ra-1965/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. V. Puica)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Veronica Focșa, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Veronicăi Focșa împotriva lui Mihail Miloș cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Mihail Miloș, reprezentat de avocatul Gheorghe Postolachi și modificată hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul central

constată:

La 16 septembrie 2016, Veronica Focșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Miloș cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că în anul 1998 i-a împrumutat bani lui Mihail Miloș pentru a-și dezvolta propria afacere.

A susținut că la data scadentă de restituire a împrumuturilor acordate, Mihail Miloș a refuzat să-i restituie împrumuturile, motiv din care a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată cu privire la restituirea împrumuturilor.

A menționat că la Judecătoria Chișinău sediul central se află pe rol cauza penală de învinuire a lui Mihail Miloș în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și 362 Cod penal, în cadrul căruia a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă.

De la începutul examinării cauzei civile și cauzei penale, Mihail Miloș de nenumărate ori îi expediază mesaje cu cuvinte necenzurate și amenințări, o înjosește, îi lezează onoarea și demnitatea, iar la data de 17 iunie 2015 a agresat-o fizic în sediul Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, unde a lovit-o cu o sacoșă cu documente, cu greutatea de 5-7 kg.

În legătură cu aceste fapte a depus mai multe plângeri la organul de urmărire penală.

A subliniat că la data de 7 noiembrie 2014 de la numărul de telefon XXXXX, ce-i aparține lui Mihail Miloș, i-au fost transmise trei mesaje cu conținut necenzurat, care au distrus-o și continuă să o distrugă psihologic, motiv din care s-a aflat în concediu de boală.

La 26 ianuarie 2015, a depus o plângere la Procuratura Ciocana mun. Chișinău pe faptele expuse supra, iar la 23 februarie 2015 a primit ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în privința lui Mihail Miloș, din considerentele că în acțiunile ultimului lipsesc semnele componente ale cărorva infracțiuni prevăzute de legea penală și contravențională.

A invocat că prin ordonanța procurorului adjunct din Procuratura Ciocana mun. Chișinău din 17 martie 2015, a fost admisă parțial contestația sa și modificată ordonanța procurorului Oxana Beltei din 23 februarie 2015 în partea ce ține de lipsa în acțiunile lui Mihail Miloș a semnelor cărorva contravenții și a fost constat că fapta comisă de către Mihail Miloș constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional - huliganismul nu prea grav, însă din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 30 din Codul contravențional, a fost considerat inoportun de a porni procedura contravențională.

A declarat că în rezultatul agresiunii fizice, Mihail Miloș a fost supus răspunderii contravenționale conform prevederilor art. 78 alin. (3) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă.

Ulterior, la 14 septembrie 2015 de la numărul de telefon XXXXX, ce-i aparține lui Mihail Miloș, a mai recepționat un mesaj cu conținut necenzurat, iar la data de 23 septembrie 2015 a depus plângere la Comisariatul de Poliție Ciocana mun. Chișinău, însă nu a primit niciun răspuns.

La data de 16 mai 2016, ora 06.37, la numărul său de telefon mobil, pe opțiunea viber, au venit mesaje cu cuvinte necenzurate în adresa sa, ceea ce a deranjat-o psihic și psihologic, motiv din care iarăși s-a aflat în concediu de boală.

A afirmat că la data de 7 iunie 2016 a expediat prin scrisori recomandate plângeri în adresa Ministrului Afacerilor Interne și Procurorului General interimar, în care s-a referit la mesajele cu cuvinte necenzurate adresate persoanei sale de către Mihail Miloș.

Iar la data de 23 iunie 2016 a înregistrat la Inspectoratul de Poliție Ciocana mun. Chișinău o plângere cu privire la acțiunile ilegale ale lui Mihail Miloș, expuse în scris pe opțiunea viber, de la numărul de telefon al acestuia XXXXX, în repetate rânduri la numărul său de telefon, la data de 16 mai 2016.

În legătură cu acest fapt, a solicitat începerea procesului penal și efectuarea acțiunilor de urmărire penală care nu suferă amânare în conformitate cu prevederile art. 118, 130, 254 și 279 Cod de procedură penală, inclusiv efectuarea cercetării la fața locului în vederea verificării și ridicării și/sau efectuării percheziției corporale pentru a ridica telefonul mobil al lui Mihail Miloș, de la care au fost expediate mesajele în scopul asigurării și acumulării probelor în procesul penal.

A precizat că prin scrisoarea Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău nr. F797/16 din 13 iulie 2016 i-a fost comunicat că a fost refuzată pornirea urmăririi

penale în privința lui Mihail Miloș din lipsa semnelor cărorva contravenții sau infracțiuni.

Cu toate acestea, la data de 16 mai 2016, pe opțiunea viber, de pe telefonul mobil cu numărul XXXXX, au fost expediate mai multe mesaje cu conținut calomnios și a fost numită cu cuvinte necenzurate, fapt ce a dus la agravarea stării sănătății sale. De către ofițerul de poliție a fost examinat telefonul de model „Lenovo” cu nr. XXXXX, prin care s-au confirmat mesajele cu conținut calomnios și necenzurat.

A subliniat că prin acțiunile imorale ale lui Mihail Miloș, care au fost recunoscute ca ilegale prin ordonanța procurorului, au fost atinse direct valorile sale personale, dat fiind faptul că prin mesajele transmise cu un conținut neplăcut și insultător, a fost umilită, fiindu-i afectată onoarea și demnitatea sa, cu cauzarea suferințelor psihice.

De altfel, a fost nevoită pe parcursul acestor ani să se adreseze la medici și s-a aflat o perioadă îndelungată în concediu medical (1 decembrie 2014 – 10 decembrie 2014; 10 decembrie 2014 - 20 decembrie 2014; 21 decembrie 2014 – 7 ianuarie 2015; 23 februarie 2015-3 martie 2015), suspendând pe acea perioadă activitatea sa profesională, ulterior fiind nevoită să se concedieze la data de 3 martie 2015.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1422 Cod civil, art. 45 alin. (1) Cod contravențional, art. 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la Mihail Miloș în beneficiul său a sumei de 200000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost admisă parțial acțiunea.

Au fost încasate de la Mihail Miloș în beneficiul Veronicăi Focșa suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 132,85 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, în total suma de 5132,85 de lei.

Pentru a hotărâ astfel, prima instanță cu referire la prevederile art. 1422 alin. (1) și (3) Cod civil, a reținut că ținând cont de emoțiile negative impuse Veronicăi Focșa de către Mihail Miloș, condiționate de mesajele cu conținut neplăcut, insultător și necenzurat și suferințele fizice suportate, a conchis că quantumul de 5000 de lei reprezintă o sumă echitabilă, cu titlu de prejudiciu moral cauzat Veronicăi Focșa.

Prin decizia din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Mihail Miloș și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Mihail Miloș, casată integral decizia din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Mihail Miloș, reprezentat de avocatul Gheorghe Postolachi și modificată hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul central, în partea încasării sumei de 5000 de lei cu titlu de despăgubiri morale, prin micșorarea sumei de 5000 de lei încasată de la Mihail Miloș în beneficiul Veronicăi Focșa cu titlu de despăgubiri morale până la suma de 2000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că suma încasată de către prima instanță în beneficiul Veronicăi Focșa în mărime de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu

moral este una excesiv de mare și nu corespunde circumstanțelor cauzei și este excesivă în raport cu criteriile stabilite la caz, din care motiv instanța de apel a considerat necesar de a diminua suma adjudecată de la 5000 de lei la suma de 2000 de lei, având în vedere și faptul că Mihail Miloș a fost tras la răspundere contravențională, fiindu-i aplicată și o amendă, ceea ce poate fi apreciată ca o satisfacție echitabilă.

La 21 august 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Veronica Focșa, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia a declarat recurs împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ca ilegală și neîntemeiată.

A indicat că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară și greșită materialului probator anexat la dosar, nu s-a pronunțat justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate.

Instanța de apel eronat a respins integral cerința privind încasarea prejudiciului moral cauzat în rezultatul acțiunilor intimatului Mihail Miloș, acțiuni, care i-au lezat onoarea și demnitatea, fără a da o evaluare adecvată, în principal criteriilor referitoare la consecințele suferite pe plan psihic de către ea, generate de retrairi pentru efectele ulterioare, de gravitatea și caracterul acestora, precum și de sentimentul de afectare a personalității sale morale.

Având în vedere prevederile art. 14 alin. (1), 514, 1398 alin. (1), 1422 alin. (1)-(2), 1423 alin. (1)-(2) Cod civil, a specificat că caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

A susținut că dânsa a probat existența suferințelor morale și întinderea acestora, or, pentru acordarea unor daune morale este necesar ca cel ce pretinde daune morale să prezinte argumente și probe din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate.

Instanța de apel nu a apreciat multilateral consecințele negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe toate planurile vieții sale sociale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 iunie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 63 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Veronica Focșa, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veronica Focșa, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Veronica Focșa, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Veronica Focșa, reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Svetlana Filincova

Ala Cobăneanu